

VINTERSÆD PÅ EN NY MÅDE

Afprøvning af **vintersæd**, der etableres **i en vårsædsafgrøde** er i gang. Det kan være med til at forbedre vintersædsdyrkingen ved at styrke rødderne.

●
Jeg har høstet samme udbytte i rugen, men brugt langt færre arbejdstimer og diesel end ved traditionel etablering

Forsøgene viser følgende udfordringer med systemet:

Konkurrencen om lys og vand mellem vår- og vinterafgrøden.

Vintersæden kan gå i aks før vinteren.

Frø- og rod ukrudt.

DEN STORE INTERESSE for rækkedyrking og radrensningen giver nye muligheder, som skal afprøves. På SEGES har vi i to år arbejdet med et system, hvor vintersæd etableres i en vårsædsafgrøde. Potentialet er, at det kan forbedre vintersædsdyrkingen ved at styrke rodudviklingen. Systemet har som sideeffekt reduceret jordbehandling, i form af sparet stubharvning og pløjning i september, forud for vintersæden. Vinterhveden Skagen mellem rækker af vårbyg eller hestebønne kunne være et bud.

Det lykkes

I år blev forsøget etableret i vårbyg Evergreen sået og renholdt med Cameli-on radrenser. Vintersæden var hvederne Skagen, Mariboss og KWS Dacanto og rug Kapitän. Første såtidspunkt var sammen med vårsæden, andet såtidspunkt var 21 dage senere, denne gang efter første radrensning. Det lykkedes rigtigt fint. Meget bedre end i 2014 hvor tørke og såning efter anden radrensnings betød, at vintersæden ikke havde en chance.

Der var god fremspiring og vækst af vintersæden, og der var ikke sygdomme i vårsæd eller vintersæd. Radrensning blev udført i foråret og igen efter høst af vårsæden. Hvor vintersæden var sået imellem rækkerne af vårsæd, lykkedes det at fjerne stubben af vårbyg med radrenseren. Der var mere ukrudt ved skridning, hvor vintersæden var udlagt imellem rækkerne. Her kunne der også kun radrenses én gang. Rugen havde sat en

Foto: Darran Thomsen

Mariboss sået sammen med vårbyg 24. april. Hveden er den 5. november i strækning.

Foto: Darran Thomsen

Skagen sået efter radrensning ca. 14. maj. Efter høst af vårbyg er stubben radrenset. Skagen var 5. november stadig i buskning. Forsøget afsluttes i 2015, men det er aftalt med værten, at der bliver et 8 m bånd liggende af de fire sorter, så vi kan vurdere vækst, plantetal, ukrudt og sygdomme i løbet af forår/sommer 2016.

del aks, hvilket både giver problemer i vårsæden, og sandsynligvis betyder lavt udbytte i rugen.

Vinterhveden Skagen havde den bedste plantebestand i september efter høst af vårsæden, og har samtidig mindst tendens til at sætte aks. Derfor kan Skagen være en mulig sort til dette dyrkningssystem.

Rug mellem rækker

Økologisk landmand Anders Lund fra Aastrupgaard ved Brædstrup er pioner, når det gælder at udvikle dyrkningskoncepter baseret på rækkedyrking. Rækkedyrking blev introduceret på ejendommen for at gøre noget ved et stigende ukrudtstryk. Men de seneste år er Anders begyndt at eksperimentere med at bruge pladsen mellem rækkerne til at etablere grøngødninger og vinterrug. Vintersæd mellem rækker af vårsæd har også drillet i de første forsøg, men i 2015 har han høstet ca. 1 ha vinterrug sået mellem rækker af hestebønner.

Rugen blev sået i maj efter anden radrensning af hestebønner. Fordi hestebønner som regel høstes omkring 1. september, er det svært at etablere en effektiv efterafgrøde efter høst. Rækkedyrkingssystemet giver gode muligheder her, og der er mange næringsstoffer at samle efter hestebønner. ●